

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

In quo essentia status religioso consistat, & vnde originem duxerit. punct.
1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

TRACTATUS XVI. DE STATV RELIGIOSO.

SUPERIORI tractatui de voto affinis est explicatio status Religiosi, utpote qui tribus votis perfectissimis paupertatis, castitatis, & obedientiae consistit. Quinque disputationibus huius tractatus explicationem absoluemus. Prima explicabit illius essentiam, & ea, quae solent illius susceptioni praemitteri. Secunda declarabit susceptionem illius per professionem. Tertia obligationem voti paupertatis, & castitatis. Quarta voti obedientiae obligationem. Quinta explicabit specialis alias obligationis. Et vota huic statui religionis annexa, illiusque relaxationem.

DISPUTATIO I.

*De Essentia Religiosi status, & de eius
susceptioni praemittendis.*

PUNCTVM I.

In quo Essentia status Religiosi consistat, & unde originem duxerit?

SYMMARIVM.

1. Definitur religiosus status.
2. Qua iter sit status perfectionis adipiscenda.
3. Vota huius status debent esse perfecta castitatis, paupertatis, & obedientiae.
4. Sed non debet esse omnimoda.
5. Sufficiunt vota simplicia.
6. In quo solemnitas voti consistat.
7. Vtra vota ad statum religiosum requiruntur traditio.
8. Approbatio Pontificis non erat necessaria, si naturam huius status conditionem spectemus, sicut prout modo statutus est.
9. Unde originem traxerit hic status.

RELIGIOSVM statum definit D. Thomas receptus ab omnibus 2. 2. *quae. 186. artic. 1. 3.* & 4. ut sit status perfectionis per tria vota paupertatis, castitatis, & obedientiae perpetuo adipiscenda. Cum dicit statum, denotat immutabilitatem. Neque enim status esse potest, quin per se, & natura sua immutabilis sit, ut recte dixit D. Thom. 2. 2. *quae. 88. artic. 4. & opuscul. 16. de vita spir. cap. 5.* Cui immutabilitati non obstat, quod religionis Praelati possint vota subditorum solvere, & liberos dimittere; sicut non obest statui temporalis servitutis, quod dominus possit seruum liberum dimittere; nec statui Episcoporum obest, quod Pontifex possit ex vna Ecclesia ad aliam mutare, vel omnino Praelatum ab Ecclesia absolueret. Quod enim ad immutabilitatem requiritur solum est, ut ipsemet status ex parte suscipientium perpetuus sit, ita ut omnino discedendi potestate careant.

2. Deinde hic status religiosus est status perfectionis perpetuo adipiscenda, in quo significatur propria huius status natura, & conditio, quae est ut sit status perfectionis non ad praeteritum sed adipiscenda. Neque enim religiosi obligantur esse perfecti; esto obligati sint id procurare, ut tradit D. Thom. *quae. 189. artic. 1. ad 3. & artic. 2. ad 2.* In quo status religiosus ab statu Episcoporum differt, qui Episcopos supponit esse perfectos. Hanc perfectionem religiosi status comparant religiosi mediis votis paupertatis, castitatis, & obedientiae perpetuae. Cum enim humanae vitae perfectio sua sit in

sequela Christi, illiusque imitatione. Iuxta illud Matth. 19. Si vis perfectus esse, vende, & vende omnia, quae habes, & da pauperibus, & veni, & sequere me; sequela Christi perfecta esse non possit absque renunciatione omnium bonorum, ut ex supradicto loco constat; neque item absque abstinentia a carnis voluptatibus. Iuxta illud Matth. 19. Sicut Ieremias, qui seipsum castrauerunt propter Regnum Dei, quasi ad perfectum Regnum Dei, consequendum haec abstinentia conuenientissima sit; neque denique esse possit perfecta sequela Christi absque abnegatione sui, propterea voluntatis iuxta illud Matth. 16. Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me; sit sane vota paupertatis, castitatis, & obedientiae perpetuae ad hunc statum perfectionis necessaria esse: siquidem voto paupertatis renunciantur omnia externa; castitatis, carnis voluptas; obedientiae vero propriae voluntatis affectio.

3. Sed an haec vota debeant esse absoluta, & perfecta castitatis, paupertatis, & obedientiae, non est condans Doctorum sententia. Nam plures, grauissimique Doctores sentiunt absolutam, & omnimodam paupertatem, castitatem, & obedientiam esse necessariam: Sic probare videtur. D. Thom. 2. 2. *quae. 186. artic. 3. 4. & 5.* & omnes illi qui sentiunt equites militares ordinis D. Iacobi, Alcantarae, Caltrae, non esse vere, & proprie religiosos, quia perfectam paupertatem, castitatem & obedientiam non deouent, quos plena manu refert Sanch. lib. 4. de voto *cap. 16. n. 11.* Et tradit Lessius lib. 2. de iustitia *cap. 4. dub. 1. num. 7. in 2. edit.* Layman lib. 4. Theolog. *mor. tit. 5. cap. 1. num. 5.* Ratio est, quia de ratione status religiosi est perfecta sui abnegatione Deo per charitatem intime inhaerere at; ad hunc effectum obtinendum, necessaria est rerum terrenarum, & voluptatum carnis, propriaeque voluntatis perfectissima renunctio, utpote quae charitatis obtinenda maxima impedimenta sunt. Ergo.

4. Caeterum etsi verum sit, perfectam paupertatem, castitatem, & obedientiam necessariam esse ad statum religiosum; at non credo omnimodam esse necessariam. Et in primis de voto paupertatis est omnino indubitatum, non esse necessarium fieri de paupertate quoad dominij abdicacionem; sufficit si fiat quoad illius usum, & administrationem ut expresse definiunt Gregor. III. in sua bulla, quae incipit *Ascendente Domino*. Vbi eos qui post biennium probationis in Societate Iesu vota Scholasticorum emittunt, declarat veros religiosos esse, & nihilominus bonorum suorum dominium retinere, quousque renunciare iubeantur. Neque obstat Textus cum ad *monasterium in fine de statu Monach.* Vbi Innocentius III. inquit. Nec estimet Abbas, quod super habenda proprietate possit cum aliquo monacho dispensare; quia abdicatio proprietatis, sicut & custodia castitatis adeo est annexa regulae monachali, ut contra eam nec summus Pontifex possit licentiam indulgere. Ex quibus verbis videtur esse voto paupertatis religiosi. Non inquam obstat, quia ibi proprietatis nomine non dominium rei, sed usum liberum, & expeditum illius intellexit Innocent. ut explicante Valquez 2. *diffinit. 165. cap. 6. à num. 50. & cap. 9. à num. 102.* Sanch. lib. 5. *summ. cap. 1. num. 17.* Basili. Ponce lib. 7. de matrimonio. c. 13. n. 10. Et constat manifeste ex ipsius textus principio, ubi cauerit quid faciendum sit cum Monacho, qui proprietatem aliquam fuerit deprehensus

deprehenfus habere. At proprietates culpabiles, quae in religiofo deprehendi potest, est solus vfus & administratio rei Praelato inuito, non dominium. Ergo.

Præterea neque est necessarium, vt votum paupertatis prius omni vfu, & administratione rei familiaris, sufficit autem quod certis casibus prius; eo enim ipso est votum de re ad perfectionem pertinente. Quapropter votum paupertatis, quod equites militares emittunt, esse non prius illos dominio, & vfu suorum honorum absolute quia tantum in certis casibus illis bonis vti non possunt nisi pro voluntate magistrum, ea de causa est votum Evangelici consilij.

De voto castitatis maior est difficultas; ait omnimoda castitas, & abstinentia à copula coniugali sit de essentia status religiosi? Videtur id esse omnino necessarium. Alias te Deo perfecte non consecras; siquidem voluptatibus carnis inferuire intendis, nec Deo perfecte vritis, quippe in coniugem diuideris ob studium illi placendi; teste Apostolo 1. Corinth. 7. Neque denique consilia sequeris, sed præcepta tantum. Qui enim solum castitatem coniugalem, vouerit, non vouerit aliquid, quod ad consilia pertinet, & consequenter quod pertinet ad perfectionem. Caterum probabilitate non caret, votum castitatis coniugalis adiunctum aliis duobus votis paupertatis, & obedientiae ad verum statum religiosum sufficere. Nam cito ex vi sua non obliget ad aliquam castitatem sub consilio; obligat tamen ex regula, & instituto, cui seruando à iungitur; equites namque militares aliquibus diebus obligantur à coniuge abstinerere ex vi regulæ, & consuetudinis. Et hoc videtur sufficiens, vt votum castitatis coniugalis sit votum alicuius perfectionis saltem indirecte, verumque statum religiosum constituat. Sic tenetur docere omnes illi qui censent equites militares veros religiosos esse, quos refert, & sequitur Thom. Sanchez lib. 4. de voto cap. 16. n. 11. Suarez tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 1. cap. 4. à num. 9. Didacus Mota de his militibus lib. 2. c. 1. & 2. Nauarr. lib. 3. consil. tit. de regularibus toto consil. tom. in 2. editione.

Votum autem obedientiae clarum est non requiri ita latum, vt comprehendat quicquid bonum est, & perfectum, sufficit si sit secundum constitutiones, & regulas, quas tibi sequendas proponis.

5. Postio autem voto paupertatis, castitatis, & obedientiae vt dictum est requiri, testat examinandum qualia debeant esse hæc vota, an solemnia, an sufficientia simplicia? Sufficere simplicia est omnino certum, ita vt dubitationi non sit locus, eo quod Gregor. XIII. in dicta bulla ascendente Domino expressè definiuit esse veros religiosos eos, qui post biennium probationis in Societate Iesu vota simplicia castitatis, paupertatis, & obedientiae emittunt. Neque alium est hoc institutum ab eo, quod tempore nascentis Ecclesiae vigebat: cum eo tempore veri religiosi essent, nec tamen vota solemnia, sed simplicia imitabant, vt multis comprobant Basil. Legion. lib. 7. de matrim. c. 11. & multis sequentibus præcipue c. 22.

6. Quod si roges, in quo voti solemnitas consistat? Non est facile explicatu. Omnis ergo variis Doctorum placitis, quorum latissime memioere Gabriel. Valq. 1. 2. disp. 165. per totum, & Suarez tom. 3. de Relig. lib. 2. à cap. 4. & seqq. Basil. Legion. lib. 7. de matrim. à cap. 7. Censio solemnitatem votorum consistere in eo, quod ex parte acceptantis relaxari, remitti, & liberè non possint; & cum hoc iure Ecclesiae indudum sit; referuat enim Pontifex potestatem relaxandi religiosorum professionem, qua reservatione cessante possent Praelati religiosos liberos dimittere; sic sane solemnitatem voti iure Ecclesiastico inuentam esse, vt habetur cap. unico de voto in 6. & in extrauag. illa ascendente Gregor. XIII. Quod autem in nullo alio, quam in illa reservatione hæc solemnitas consistat probatur comparando vota solemnia cum simplicibus: vota enim simplicia paupertatis, & castitatis non desunt esse talia, esto ab Ecclesia illis annexata inhabilitas ad actus promissioni oppositos, vt manifestè constat in votis coadiutorum formatorum Societatis Iesu, quod illos inhabiles reddunt matrimonio contrahendo, & bonorum quorumlibet acquisitioni, & dominio, sed quia liberè à Praelatis Societatis dimitti, & relaxari possunt, ea de causa solemnia non sunt, sed simplicia. E contra vota paupertatis, & castitatis equitum militarium solemnitas sunt, quia à Praelatis ordinum indispensabilia; tamen matrimonium, & dominia rerum permittunt. Consistit ergo legitima religiosorum votorum solemnitas in hac reservatione. Solum obicere poteris vota, quae professi Societatis emittunt post professionem, videlicet de docendis pueris, de paupertate retinenda, de non ambienda dignitate, &c. Quæ sunt vota simplicia, & tamen non possunt à Praelatis religionum relaxari. Ergo in hac impotentia non stat votum solemnitas Respondetis forte ea relaxari posse, si professus à religione eiciatur, quod sufficit, vt non sint vota solemnitas. Sed concessio vt verè concedendum est, omnia illa vota relaxari non posse à Praelatis religionis, dicendum est, id non provenire ratione sui, sed ob annexionem ad pro-

Ferd. de Castro Sum. Mor. Paris III.

fessionis vota, quæ quia sunt insolubilia, etiam huiusmodi vota, vt potest accessoria solui non possunt.

7. Præterea ad statum religiosum requiritur ex parte suscipientium essentialiter donatio, seu traditio sui in potestatem religionis. Neque enim absque hac donatione, seu traditione religio haberet potestatem dominatiam in religiosos, neque status ellet firmus, & immutabilis. Quapropter in religioso statu duo adfunt contractus ex parte suscipientium; alter comparatione Dei, qui fit per vota, alter qui fit donatione, & traditione sui in potestatem religionis; sicut enim quis liberè se potest pretio accepto tradere in seruum quid mirum si in seruum spirituales se tradere possit religioni gubernandam? Provenit ergo illa potestas dominatua non à votis vt eumque, sed à donatione sui votis emissis. Dices stare posse velle alteri donare, & vota castitatis, paupertatis, & obedientiae emittere, absque eo quod verè subiectus maneat; cum ea in religione approbata non emittit. Ergo ex sola donatione cum votorum emissionem non quaeritur religioni dominatua in religiosum potestas. Respondeo si naturam status religiosi institutionem à Christo Domino factam spectemus, solum donationem sui cum votorum emissionem sufficientem esse ad verum religiosum efficiendum, verumque potestatem Praelato concedendam. Sed quia Ecclesia sicut & quilibet reipublica politica suis subditis præscribere potest eas conditiones in donationibus, & promissionibus quibus deficientibus nullæ sunt, statueritque donationem votorum emissionem qualitatam alibi factam, quam in religione approbata nullam esse, nullamque accipienti iurisdictionem concedere; ea de causa nec donatio, nec votorum emissio extra religionem approbatam iurisdictionem conferit, nec religiosum constituit. Quod exemplo matrimonij illustrari potest, quod si naturam institutionem spectemus, solo contrahentium consensu perficitur: Sed quia Ecclesia poruit ad huius consensum legitimitatem plures conditiones expostulare; ea de causa consensus contrahentium illis deficientibus nullus est, nullamque potestatem tradit: Sic pluribus firmat Basil. Legion. lib. 7. de matrim. c. 5. & 6.

8. Ex supradicta conditione inferitur ad religiosum statum, si naturam eius institutionem spectemus nullam Pontificis approbationem requiri. Tum quia ante Innocent. III. plures fuerunt in Ecclesia religiones absque expressa Pontificis approbatione sola Episcoporum approbatione, vel illorum non repugnancia; vt multis comprobatur Basil. Legion. dicto li. 7. de matrim. cap. 11. Tum quia Christus Dominus religionem instituens sola donatione cum votorum emissionem contentus fuit. Verum post Innocent. III. qui sibi religionis approbationem reseruauit. cap. ne nimia de Religiosis domibus, cuius decretum renouauit Gregor. X. in cap. unico eodem tit. in 6. Nulla esse potest religio; qui à sede Apostolica approbetur. Nullaque donatio, nec votorum emissio, quæ verum religiosum constituat extra Pontificiam approbationem: V. de Suarez tom. de Relig. lib. 2. cap. 15. & seqq. Lessium lib. 2. c. 43. d. ubi. n. 18. Valq. disp. 169. Sanchez lib. 5. sum. cap. 1. num. 15.

9. Si verò de origine huius sanctissimi instituti loquamur, credo Christum Dominum non solum instituisse, sed erexisse. Quod illum instituerit, hoc est, prædicauerit, proposueritque sequendum nemini, dubium esse potest; siquidem dixit: si vis perfectus esse, &c. Item qui vult venire post me abneget semetipsum, &c. Quod autem erexerit, & executioni mandauerit in suis discipulis non leuiter colligitur ex illis verbis Petri ad Christum dicentis. Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te. In quibus verbis denotat Petrus nomine omnium se reliquisse omnia bona terrena voto paupertatis & vxoris voto castitatis, & sequendo Christum obedientiam, & subiectionem illi promississe: si enim sequela Christi, & abnegatio omnium rerum voto aliquo firmata non esset, non est credendum Petrum, aliosque discipulos ita eam magnificare, vt dixerint Christo. Quid ergo erit nobis? Renunciatio enim, sequela Christi, quæ pro libito, & absque peccato retrahari posset, non sic assumenda esset: Sic pluribus exornant Suarez tom. 3. de Relig. lib. 3. c. 2. per totum. Basil. Legion. lib. 7. de matrim. c. 2. & 3.

PUNCTVM II.

Quotuplex sit status Religiosus.

S V M M A R I V M.

1. Diuersa sunt religiones differentia non essentiali, sed accidental.
2. Ex parte finis diuiditur religio in actiuam, contemplatiuam, & mixtam, & quæ hæc sint.
3. Ob varietatem mentium diuersæ religiones statuuntur, tametsi eundem finem habeant.

L 3 1. Cum